

Sygn. akt IV CSK 224/09

## POSTANOWIENIE

Dnia 9 grudnia 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Antoni Górski (przewodniczący)

SSN Iwona Koper (sprawozdawca)

SSA Barbara Trębska

w sprawie z wniosku Skarbu Państwa - Naczelnika Urzędu Skarbowego [...]

przy uczestnictwie K.W. i K.W.

o wpis,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 9 grudnia 2009 r.,

skargi kasacyjnej wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Okręgowego w G.

z dnia 9 października 2008 r., sygn. akt [...],

**uchyla zaskarżone postanowienie i przekazuje sprawę Sądowi  
Okręgowemu w G. do ponownego rozpoznania  
i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.**

## Uzasadnienie

Sąd Rejonowy w M. oddalił wniosek Naczelnika Urzędu Skarbowego o wpisanie w dziale IV księgi wieczystej Kw [...] prowadzonej w Wydziale Zamiejscowym tego Sądu w D. hipoteki przymusowej w kwocie 6.500,33 zł. Zaległości podatkowe, które zabezpieczać miała hipoteka stwierdzone były dołączonymi do wniosku kilkunastoma tytułami wykonawczymi. Sąd Rejonowy uznał za niedopuszczalne łączenie kilku tytułów wykonawczych jako podstawy wpisu jednej hipoteki.

Sąd Okręgowy w G. podzielił to stanowisko i zaskarżonym obecnie postanowieniem oddalił apelację wnioskodawcy. W jego uzasadnieniu wskazał, że zgodnie z brzmieniem art. 109 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (t. jedn. Dz. U. z 2001 r., Nr 124, poz. 1361 ze zm. – dalej jako u.k.w.h.) oraz art. 34 § 1 i art. 35 § 1, 2 pkt 2 i § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. ordynacja podatkowa (t. jedn. Dz. U. z 2005 r., Nr 60, poz. 85 ze zm. – dalej jako ordynacja podatkowa), które jest decydujące dla ich wykładni, podstawą wpisu hipoteki przymusowej jest tytuł wykonawczy, a co za tym idzie jeden tytuł wykonawczy może stanowić podstawę wpisu tylko jednej hipoteki. Niedopuszczalne jest tym samym, łączenie kilku tytułów wykonawczych jako podstawy wpisu jednej hipoteki.

W skardze kasacyjnej opartej na obu ustawowych podstawach wnioskodawca zarzucił naruszenie art. 109 u.k.w.h. i art. 34 § 1, art. 35 § 2 i 3 ordynacji podatkowej przez uznanie, że jeden tytuł wykonawczy może stanowić podstawę wpisu tylko jednej hipoteki, a także że hipoteka może być wpisana tylko na podstawie jednego tytułu wykonawczego oraz naruszenie art. 626<sup>9</sup> u.k.w.h. przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie i oddalenie wniosku o wpis.

Wnosił o uchylenie postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania, albo o jego uchylenie i orzeczenie co do istoty sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Istota sporu prawnego powstałego w niniejszej sprawie dotyczy dopuszczalność wpisania hipoteki przymusowej dotyczącej wielu wierzytelności stwierdzonych wieloma tytułami wykonawczymi. Przytoczone w skardze kasacyjnej zarzuty kwestionujące pogląd wyrażony w tej kwestii przez oba Sądy orzekające są oczywiście uzasadnione.

Zarówno z treści art. 109 ust. 1 u.k.w.h. jak i art. 35 pkt 2 ordynacji podatkowej nie wynika przyjęta w zaskarżonym postanowieniu zasada, że jedna hipoteka może być ustanowiona na podstawie jednego tylko tytułu wykonawczego, a kilka tytułów prowadzi do ustanowienia kilku hipotek (tak również SN w postanowieniu z dnia 2 lipca 2004 r., II CK 421/03, nie publ.). Nie uprawnia do takiej wykładni w szczególności użycie w nich pojęcia „tytuł wykonawczy” w liczbie pojedynczej co jest powszechnym technicznym sposobem redagowania normy prawnej. Nie uzasadnia jej także istota ani cel instytucji hipoteki przymusowej.

W okolicznościach niniejszej sprawy mamy do czynienia z kilkunastoma tytułami wykonawczymi obejmującymi jeden rodzaj długów powstałych w kolejnych okresach płatności. Ustanowienie jednej hipoteki obejmującej kwotę stanowiącą ich sumę w niczym nie narusza interesów dłużnika, ani innych ewentualnych wierzycieli hipotecznych.

Ustanawianie w tej sytuacji kilkunastu hipotek na podstawie każdego z takich tytułów wykonawczych byłoby nieracjonalne i jak trafnie podnosi skarżący niecelowe albowiem prowadziłyby do tego samego skutku przy zbędnym i uciążliwym zwiększeniu liczby koniecznych czynności biurowych i liczby spraw sądowych oraz wzrostu kosztów postępowania.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji (art. 398<sup>15</sup> § 1 k.p.c.).